

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

14.9.2009

B7-0052/2009

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Kavandatav rahvusvaheline leping, mis käsitleb finantstehinguid käsitlevate sõnumiandmete Ameerika Ühendriikide rahandusministeeriumile kättesaadavaks tegemist terrorismi ja selle rahastamise tõkestamise ja nende vastu võitlemise eesmärgil

Marie-Christine Vergiat
fraktsiooni GUE/NGL nimel

RE\790241ET.doc

PE428.656v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon kavandatava rahvusvahelise lepingu kohta, mis käsitleb finantstehinguid käsitlevate sõnumiandmete Ameerika Ühendriikide rahandusministeeriumile kättesaadavaks tegemist terrorismi ja selle rahastamise tõkestamise ja nende vastu võitlemise eesmärgil

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2;
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõiget 2 ja EÜ asutamislepingu artiklit 286;
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 95 ja 300;
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste konventsiooni, eriti selle artikleid 5, 6, 7, 8 ja 13;
- võttes arvesse põhiõiguste hartat, eriti selle artikleid 7, 8, 47, 48 ja 49;
- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni, eriti selle artikleid 8, 10, 11 ja 12;
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu konventsiooni nr 108, mis käsitleb isikute kaitset isikuandmete automatiseeritud töötlemisel;
- võttes arvesse 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta¹;
- võttes arvesse 18. detsembri 2000. aasta määrust (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta²;
- võttes arvesse direktiivi 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta³ ja määrust (EÜ) nr 1781/2006 raha ülekandmisel edastatava maksjaga seotud teabe kohta⁴;
- võttes arvesse 2003. aastal sõlmitud Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelist vastastikuse õigusabi osutamise lepingut, eriti selle artiklit 4 (pangainfo identifitseerimine)⁵;
- võttes arvesse USA presidendi korraldusega 13224⁶ loodud terroristide rahastamise

¹ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

² EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

³ ELT L 309, 25.11.2005, lk 15.

⁴ ELT L 345, 8.12.2006, lk 1.

⁵ ELT L 181, 19.7.2003, lk 34.

⁶ President Bush andis korralduse 13224 välja 23. septembril 2001, pärast erakorraliste rahvusvaheliste majandusvolituste seaduse (International Emergency Economic Powers Act - (IEEPA, 50 U.S.C. §§ 1701-1706) vastuvõtmist. §§ 1701-1706. President delegeeris oma korralduses sätestatud volitused rahandusministrile.

jälgimise programmi (TFTP), millega üleriigilise hädaolukorra puhul antakse eelkõige USA rahandusministeeriumile luba saada "halduskorralduste" alusel kätte rahanduslike andmete kogumeid, mida edastatakse selliste võrgustike kaudu nagu näiteks Ülemaailmse Pankadevahelise Finantstelekommunikatsiooni Ühingu (SWIFT) hallatavad sidevõrgustikud;

- võttes arvesse Ameerika Ühendriikide rahandusministeeriumi seatud tingimusi juurdepääsule SWIFTi andmetele (nagu on määratletud Ameerika Ühendriikide „tähelepanekutes”⁷) ja võttes arvesse teavet, mida Euroopa Komisjon on saanud „kõrge positsiooniga isiku” kaudu ülalmainitud tähelepanekute järgimise kohta Ameerika Ühendriikide ametivõimude poolt;
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, milles kutsutakse SWIFTi puhul üles järgima rangelt ELi õigusraamistikku, eriti ELi territooriumil tehtavate Euroopa finantstehingute puhul⁸;
 - võttes arvesse nõukogu eesistujariigile antud läbirääkimisjuhiseid ning kavandatavat ELi ja USA vahelist rahvusvahelist lepingut salastatuse kategooriasse „EU Restricted” kuuluvate SWIFTi andmete edastamise kohta;
 - võttes arvesse Euroopa andmekaitseinspektori 3. juuli 2009. aasta seisukohta, mis on liigitatud salastatuse kategooriasse „EU restricted”;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2 ja artikli 90 lõiget 5,
- A. arvestades, et SWIFT teatas 2007. aasta oktoobris uuest sõnumistruktuurist, mis võetakse kasutusele 2009. aasta lõpuks;
- B. arvestades, et sõnumistruktuuri sellise muutmise tulemuseks oleks, et enamik finantsandmetest, mille puhul SWIFTilt on siiani välja nõutud nende edastamine Ameerika Ühendriikide rahandusministeeriumi terroristide rahastamise jälgimisprogrammile, ei oleks TFTP-le enam kättesaadavad;
- C. arvestades, et 27. juulil 2009. aastal võttis nõukogu ühehäälselt vastu läbirääkimisjuhised eesistujariigile, keda abistab komisjon, läbirääkimisteks rahvusvahelise lepingu sõlmimiseks USAg Euroopa Liidu lepingu artiklite 24 ja 38 alusel, eesmärgiga jätkata SWIFTi andmete edastamist TFTP-le;
- D. arvestades, et rahvusvahelise lepinguga sätestatakse ajutine ja viivitamatu kohaldamine alates allkirjastamisest kuni lepingu jõustumiseni;
- E. arvestades, et läbirääkimisjuhiseid ja nõukogu õigustalituse õiguslikku arvamust õigusliku aluse valiku kohta ei ole avalikustatud, kuna need kuuluvad kategooriasse „EU Restricted”;

Rahandusministeerium väljastas korraldused SWIFTile korralduse 13224 ja selle rakendusmääruste alusel.

⁷ EList pärinevate isikuandmete töötlemine terrorismivastase võitluse eesmärgil Ameerika Ühendriikide rahandusministeeriumis – „SWIFT”, ELT C 166, 20.7.2007, lk 18.

⁸ P6_TA(2007)0039; B6 0395/2006.

- F. arvestades, et juurdepääs SWIFTi või kõikide muude finantsasutuste hallatavatele andmetele, mis hõlmavad teavet üksikisikute ja asjassepuutuvate riikide majandustegevuse kohta, võib tuua kaasa kodanike eraelu puutumatuse rikkumise ning laiaulatusliku majandus- ja tööstusspionaaži;
- G. arvestades, et SWIFT sõlmis USA rahandusministeeriumiga vastastikuse mõistmise memorandum, millega piirati edastatavate andmete hulka ja andmetöötluse ulatust konkreetsetele terrorismivastase võitlusega seotud juhtumitele ning milles määrati sellele sõltumatu järelevalve ja audit, sealhulgas seire reaajas,
1. on väga mures, et Euroopa kodanike andmekaitset rikutakse ebaseadusliku tegevusega;
 2. rõhutab taas oma kindlat usku vajadusse leida õige tasakaal julgeolekumeetmete ning kodanikuvabaduste ja põhiõiguste kaitse vahel, tagades seejuures eraelu ja andmekaitse igakülgse austamise; kinnitab uuesti, et ELi õigusaktide või rahvusvaheliste lepingute koostamisel ja rakendamisel tuleks alati arvestada vajalikkuse ja proportsionaalsusega kui kesksete põhimõtetega;
 3. rõhutab, et Euroopa Liidu aluseks on õigusriigi põhimõte ning et eurooplaste isikuandmete kolmandatesse riikidesse edastamise juures tuleks tunnustada õigust kaitsele ja menetluslikke tagatiseid ning järgida riiklike ja üleeuroopaliste andmekaitse alaste õigusaktide nõudeid⁹;
 4. tuletab nõukogule ja komisjonile meelde, et 1. jaanuaril 2010. aastal jõustuva ELi ja USA vahelise, Atlandi-ülest raamistikku moodustava õigusabi lepingu artiklis 4 sätestatakse teatavate kindlate, riigiasutuste kaudu taotletavate finantsandmete kättesaadavus; seetõttu leiab, et nimetatud leping võib kavandatava ajutise lepinguga võrreldes anda SWIFTi andmete edastamisele soliidsema õigusliku aluse, ning palub nõukogul ja komisjonil selgitada vahelepingu vajalikkust;
 5. tunneb heameelt SWIFTi 2007. aasta juuni otsuse üle viia kõik ELis tehtud finantstehingute ülekandeid käsitlevad andmed kahte üleeuroopalisse keskusesse; juhib nõukogu tähelepanu asjaolule, et nimetatud otsus võeti vastu kooskõlas Belgia andmekaitseameti, artikli 29 tööühma taotluse ning Euroopa Parlamendi seisukohaga;
 6. nõuab, et nõukogu seletaks, miks ta võttis läbirääkimisjuhised vastu alles kaks aastat pärast seda, kui SWIFT teatas sõnumistruktuuri muutusest, sundides seega komisjoni läbirääkima kiiret tegutsemist nõudvatel ja ebasoodsatel tingimustel, mida oli täiesti võimalik vältida, ning muutes sisuliselt võimatuks igasuguse mõtteka arutelu liikmesriikide parlamentide vahel või nende poolse demokraatliku kontrolli;
 7. tunneb muret selle pärast, et kavandatavale lepingule valitud õigusliku aluse kohta on institutsioonide õigustalitustel erinevad arvamused, märkides, et nõukogu õigustalituse arvamuse kohaselt kuulub kõnealune küsimus ühenduse pädevusse; rõhutab, et selles küsimuses on vaja Euroopa Kohtu ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti arvamust, et uurida põhjalikumalt neid olulisi kaitsemeetmeid ja õiguslikke tingimusi, millele leping

⁹ Viide Euroopa inimõiguste konventsioonile, konventsioonile nr 108 ja kolmanda samba raames andmekaitset käsitlevale raamotsusele.

peab vastama;

8. mõistab hukka asjaolu, et nõukogu ja komisjon ei teavitanud parlamenti läbirääkimiste algusest, ning kutsub mõlemaid üles hindama uuesti sellise lepingu vajalikkust, kuna võitluseks kuritegevuse vastu on juba olemas rahuldavad vahendid ning Euroopa Liit ei pea andma USA-le või mõnele teisele kolmandale riigile ametlikult juurdepääsuõigust oma kodanike andmetele;
9. rõhutab, kui oluline on õiguskindlus ja nende kodanike ja eraorganisatsioonide puutumatus, kelle andmeid edastatakse, mille kavandatav ELi ja USA vaheline leping muudab küsitavaks;
10. nõuab, et komisjon ja eesistujariik tagaksid, et Euroopa Parlamendile ja kõikide liikmesriikide parlamentidele võimaldatakse täielik juurdepääs kõikidele olemasolevatele läbirääkimisdokumentidele ja -juhistele;
11. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Keskpangale, liikmesriikide ja kandidaatriikide valitsustele ja parlamentidele ning Ameerika Ühendriikide valitsusele ja kongressi kahele kojale.